

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
24 iulie 2024

Probă scrisă

LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII,
MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. MAGHIARE MATERNE / COM. ÎN LB.
MAGHIARĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB.
ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatură maghiară maternă (20 de puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A lassan mozgó szél tiszta erdei szagokat hozott. Iny besurrant az öreg rókavárba, melynek bejáratát apró bokrok fogták körül, dombján pedig egy óriási tölgy állott, melynek gyökerei szinte markukban tartották a kis homokhalmot.

Régi rókátanya volt. Nem a legjobb, mert folyt benne mindig a homok – ami a fiatalok szemét rontja –, de könnyű munka volt a kitatarozása, és körülötte játék volt az élelemszerzés.

Kag a bejáratnál letette a ludat, Iny pedig húzta befelé. A nagy liba egészen megtöltötte a lyukat, de azért haladt. Kag a nyomában prüszkölve hasalt, mert a homok az orrára hullott.

– Csendesen, Kag – suttogott a felesége –, alusznak...

A keskeny folyosó tágabb lett, és a pitvaron túl, mint egy teknő, öblösödött a kamra, hol egy fekete halomban halkan szuszogott a nyolc rókakölyök.

Iny körülszaglászta őket.

– Hát nem gyönyörűek? Nézd, Kag!

Kag felült a kis barlangban, és vakaródzott, mert tudni való, hogy a rókákban temérdek a bolha.

– Erős, fogas rókák lesznek. Meglátszik, hogy jó anyjuk van...

Iny elérzékenyedett.

– Melletted, Kag, könnyű jó anyának lenni. De nézd... nézd...

A szőrös gombolyag mozogni kezdett. Egy kis orr kutatva emelkedett a levegőbe, és bár szemei még alig nyíltak ki, átgázolva a többiekén – akik vinnyogni kezdtek –, odamászott a liba véres nyakához, s rágni kezdte.

Kag szemei büszkén csillogtak.

– Ez ér a legtöbbet. Öregapja vére van benne, ki első volt a nemzetségben. Vuk lesz a neve, mint az öregapjának – mondta. – Vuk, ami annyit jelent, hogy minden rókának félre kell állni az útból, ha vadászatra indul. Segíts neki, Iny!

(Fekete Isván: Vuk. Részlet.)

1. Írja le a következő szavak ellentétes értelmű párját!
lassan, keskeny, csendesen **3 pont**
 2. Szótagolja az *öblösödött* és *vinnyogni* szavakat! **2 pont**
 3. Értelmezze a *gyökerei szinte markukban tartották a kis homokhalmot* kifejezést! **1 pont**
 4. Írjon ki a szövegből egy kijelentő és egy kérdő mondatot! **2 pont**
 5. Írjon ki a szövegből egy összetett mondatot, melynek eseményei között ok-okozati viszony van! **2 pont**
 6. Illessze a *-val/-vel* toldalék megfelelő formáját a *teknő, rókakölyök* és *tölgy* szavakhoz! **3 pont**
 7. Mutassa be 10–15 mondatban a meseregény legalább 5 műfaji jellemzőjét! **7 pont**
- Megjegyzés:** Pontot ér a helyesírás és nyelvhelyesség (1 pont) valamint a szövegterjedelem betartása (1 pont)

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Lumina lăptoasă curgea printre nori, și marea calmă sub cerul mare și gol avea un luciul nefiresc, un luciul straniu și posomorât. O barcă venea din larg, abia ivindu-se din apă și înaintând încet ca o muscă pe o imensă oglindă murdară. [...].

Barca din larg se apropia tot mai mult. Începură a se distinge trei oameni, dintre care doi vâsleau cu mișcări rare, iar al treilea stătea în spate, aplecat spre bord, de parcă privea apa, căutând ceva în transparențele ei.

(A.E. Baconsky, *Scrieri II - Proze*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din cel de-al doilea paragraf al fragmentului dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți.
2 puncte
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența următoare: *Lumina lăptoasă curgea printre nori, și marea calmă sub cerul mare și gol avea un luciul nefiresc, un luciul straniu și posomorât.*
4 puncte
3. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate din fragmentul: *O barcă venea din larg, abia ivindu-se din apă și înaintând încet ca o muscă pe o imensă oglindă murdară.*
4 puncte
4. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *schită*.
10 puncte
În realizarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
 - definirea conceptului de *schită*;
 - precizarea a două trăsături specifice uneia dintre *schitele* incluse în programa de examen;
 - prezentarea detaliată a uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera literară selectată;
 - susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales.

Notă! Pentru **conținutul** eseului veți primi **8 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *corectitudinea ortografiei și a punctuației* – 1 punct).

C. Matematică (20 de puncte)

1. Két polcon könyvek vannak. Az első polcon 4-szer több van, mint a másodikon. Ha az első polcról 14 könyvet áthelyeznénk a második polcra, akkor a második polcon lévő könyvek száma az első polcon maradt könyvek számának $\frac{2}{3}$ -a lenne. Hány könyv van mindegyik polcon külön-külön? A feladatot az ábrázolás módszerével oldja meg!
6 pont
2. Adottak a következő természetes számok: $a = 2^{2022} \cdot 5 + 2^{2024}$ és $b = 2 \cdot 4^{1011} + 4^{1012}$.
 - a) Bizonyítsa be, hogy $a > b$.
 - b) Fejezze ki irreducibilis tört formájában az $\frac{a}{b}$ arányt!
7 pont
3. Adott az ABCD téglalap, melyben $AB = 32$ cm és a BC szakasz hossza az AB szakasz hosszának 75% .
 - a) Számítsa ki a téglalap kerületét és területét!
 - b) Határozza meg a MNPQ négyszög típusát tudva azt, hogy az M, N, P, Q pontok az [AB], [BC], [CD] és [AD] oldalak felezőpontjai!
 - c) Számítsa ki az MNPQ síkidom területét!
7 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii maghiare materne/comunicării în limba maghiară maternă în învățământul primar (10 puncte)

Szerkesszen egy 4 itemből álló felmérőt az első tételben megadott szöveg alapján!

Figyeljen a következő szempontokra:

- használjon különböző típusú itemeket;
- készítse el a javítókulcsot!

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Analizați, în 1-2 pagini, *specificul abordării textelor lirice în învățământul primar, la clasele a III-a și a IV-a*, având în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea succintă a unei metode utilizate în abordarea textelor lirice la limba și literatura română la clasele a III-a și a IV-a;
- exemplificarea unui mijloc de învățământ eficient pentru receptarea mesajelor textelor lirice la clasa a III-a;
- menționarea unei forme de organizare a colectivului de elevi în lecțiile în care se abordează textele lirice la clasa a IV-a.

Notă: Se punctează corectitudinea și coerența textului redactat (1 punct) și încadrarea analizei în limita de spațiu precizată (1 punct).

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Az alábbi specifikus kompetencia az OMEN nr. 3418/2013 számmal jóváhagyott II. osztályos *Matematika és környezet feltárása* tanterv része:

Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte

a) Mutassa be egy megfelelő szabályozó stratégia alkalmazásának formatív értékeit a tanítás-tanulás-értékelés folyamatában a megadott specifikus kompetencia kialakításában. **5 pont**

b) Fogalmazzon meg egy műveletesített feladatot (szabadon választott műveletesítési modell alkalmazásával), amely egy tanulási feladathoz és egy értékelési itemhez kapcsolódik, és amely alkalmazható az adott specifikus kompetencia kialakítására/fejlesztésére. **5 pont**